

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-3878

No. 118. — Štev. 118.

NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 20, 1936 — SREDA, 20. MAJA, 1936

Volume XLIV. — Letnik XLIV.

NEMCIJA BO ODGOVORILA NA EDENOVA VPRAŠANJA Od Hitlerjevega odgovora odvisen evropski mir

PROSILA BO, DA JE BOJKOT NEMŠKEGA BLAGA PREKLICAN

Angleški minister Eden je pred tednom stavil Hitlerju več vprašanj glede miru. — Nemčija pravi, da mora biti znižan vnanji dolg, ali pa opuščen bojkot. — Schacht trdi, da mora moratorij biti podaljšan ter priznal, da je obrestna mera Nemčiji povoljna.

BERLIN, Nemčija, 19. maja. — Vsporedno s pripravljanjem nemškega odgovora na angleška vprašanja glede Hitlerjevih mirovni predlogov skupno s trgovskim svetom pripravlja svoje gospodarske predloge, ki jih bo stavila, ko nastopi tretja in končna doba mednarodnih pogajanj, kar je vključeno v nemškem mirovnem načrtu z dne 31. marca.

Ta načrt so v inozemstvu smatrali za nemški gospodarski mirovni načrt, toda Nemčija to uradno zanika iz edinega razloga, da stvar še ni prišla tako daleč.

Po določbah nemškega mirovnega načrta morate poteči še dve drugi dobi, predno je mogoče uspešno razpravljati o gospodarskih problemih. Prva doba znaša štiri mesece, ko bo napetost izginila in v katerem času se je Nemčija sama zavezala, da ne bo povečala svojega vojaštva v Porenju, druga doba pa je čas pravih pogajanj za mir v Evropi.

Druga doba bo po mnenju nemške vlade najtežavnejša in se bo zelo zavlekla. Največji optimisti ne pričakujejo, da bi prišlo do razprave o gospodarskih problemih, predno poteče dvoje let.

Navzlic temu pa postajajo nemške gospodarske zahteve glasne, najbrže zato, da se svet na nje pripravi in se prepriča, da za temi zahtevami stoji ves nemški narod.

V ospredju teh zahtev stoji kolonije. Kampanja postaja z vsakim dnem močnejša. Finančni minister grof Lutz Schwerin von Krosigk je v svojem govoru to zahtevo pokazal kot pravično razdelitev surovega materiala, kot zahtevajo sedanje potrebe.

Drugo zahtevo je pojasnil ravnatelj državne banke Huelse, ki zahteva stabilizacijo marke in pravi:

"Pri vsaki bodoči stabilizaciji bo prišel na razpravo tudi problem nemškega tujega dolga. Države, ki so naše upnice, bodo morale izbrati med dvema možnostima. Ali bodo morale odpreti svoje meje za nemško blago, ali pa bodo morale primerno znižati nemški dolg. V vsakem slučaju se bodo morale mednarodne transakcije izvrševati po obrestni meri, ki jih je mogoče gospodarsko prenesti."

Pred nekaj meseci je predsednik državne banke in tedanji gospodarski minister dr. H. Schacht rekel, da je potrebno, da je moratorij nemškega dolga podaljšan ter obenem priznal, da je bila obrestna mera po Dawesovem in Youngovem načrtu že tako znižana, da jo more Nemčija prenesti.

Med zadeve, o katerih se morajo države tudi odločiti, bo tudi nemška zahteva, da mora bojkotno gibanje proti nemškemu blagu prenehati. To zahtevo je nazijsko časopisje že pogosto povdarjalo ter bo tudi del nemških gospodarskih predlogov.

Dr. Schacht pa je tudi rekel, da mora duh naglo delovati in se ravnati po obstoječih razmerah, kajti kar je še večeraj veljalo za priznano načelo, ki ga

H. HOOVER PRAVI, DA NI KANDIDAT

"Sedaj bi moral to že vsakdo videti," je rekel poročevalcem. — Zanimajo se samo za platformo.

CHICAGO, Ill., 19. maja. — Bivši predsednik Herbert Hoover je glede republikanske predsedniške kampanje podal izjavo, v kateri pravi: "Sedaj bi moral že vsakdo videti, da nisem kandidat."

Hoover pravi dalje v svoji izjavi, da ga samo zanima republikanska platforma.

Izjavo je Hoover izdal v posebnem pismu, katero je objavil njegov tajnik Paul Sexson. Njegova izjava se glasi:

"V odgovor na vprašanje nekega časnikarskega poročevalca je Mr. Hoover rekel naslednje:

"Moj razgovor s senatorji, kongresniki in drugimi, ki so me obiskali iz Washingtona, se je v celoti nanašal na republikansko platformo.

"Na vprašanje glede farmerskega programa je Mr. Herbert Hoover rekel:

"Prejšnjega gubernerja države Illinois Lowdena je treba naprositi, da napiše farmersko platformo za konvencijo."

"Na vprašanje glede osebnega stališča je rekel Mr. Hoover:

"Sedaj bi moral že vsakdo videti, da nisem kandidat."

"Pogosto sem že povdaril, da se za to ne zanimam in samo želim, da pridejo te kritične zadeve pred narod. Odločno sem prepovedal vsem svojim prijateljem, da ne smejo postaviti nobene organizacije, da ne smejo mojega imena postaviti v primarnih volitvah in da ni noben delegat iz Kalifornije ali iz kake druge države obvezan do mene."

Dalje pravi Hoover, da ne nasprotuje nobenemu kandidatu, temveč da mu je samo za načelo.

SENAT POTRDIL MORNARŠKO POGODBO

WASHINGTON, D. C., 19. maja. — Senat je potrdil londonsko mornariško pogodbo, katero so sklenile Združene države, Anglija in Francija.

Pogodba določa, da mora vsaka država ostali dve državi

postaviti izkušnja, more postati danes nerešen problem in obratno. Zato pozivlja, da se vsakdo zaveda preteklih izkušenj in pravi, da državna banka ne sme omalovaževati preiskušanih načel v bančni politiki, s čemur hoče najbrže svariti pred inflacijo, toda ob istem času pravi, da mora iti državna banka pogumno po novi poti.

NOVA STAVKA MEHIŠKIH ŽELEZNIČARJEV

Vlada obsoja stavko in zahteva, da se delavci v 24 urah vrnejo na delo. — Vozijo samo poštni in vojaški vlaki.

MEXICO CITY, Mehika, 19. maja. — Splošna stavka 50 tisoč železničarjev se je pričela v ponedeljek ob 5 popoldne, ko so bile rdeče zastave razobešene nad železniškimi postajami in uradi. Vsi dohodi do postaj so bili ograjeni in zagnjeni z zastavami. Pikioti stoje na straži, da zavrnejo vsakogar, ki bi hotel na postajo.

Zvezni posredovalni urad je stavko razglasil za nepostavno. Delavski department je odločil naslednje:

"Stavka je protipostavna, ker delavci niso izpolnili potrebnih zahtev v soglasju s postavo."

"Mehiške državne železnice so proste vsake odgovornosti. Stavkarjem je dovoljeno v 24 urah vrniti se na delo, računši od 7 danes zvečer."

"Ako se delavci v tem času ne vrnejo na delo, bodo njihove pogodbe razveljavljene in železnice bodo imele proste roke, da se pogodijo s svojimi lastnimi delavci, da obnove promet."

JUGOSLAVIJA PROTI JAPONSKEMU BLAGU

ZAGREB, Jugoslavija, 19. maja. — Vlada je izdala nove uvozne odredbe, ki omejujejo uvoz japonskega blaga.

Teoretično bi morale nove odredbe omejevati vsak uvoz, v resnici pa se vpoštevajo samo glede japonskega blaga, ki preplavlja jugoslovanski trg na škodo domačih industrij.

Prošnje za uvoz japonskih tekstilnih izdelkov so skoro vedno zavrnjene. Druge države, ki izvažajo tekstilne izdelke, polagoma pomnožujejo svoj izvoz v Jugoslavijo.

vi naprej obvestiti o svojem zgradbenem programu.

Velike bojne ladje so omejene na 35,000 ton s 14-palčnimi topovi, vendar pa smejo porabljati tudi 16-palčne topove, ako bi take topove uvedli na svojih bojnih ladjah Italija in Japonska.

EDEN ZAVRNIL ITALIJANSKE TRDITVE

Italija je z napačnimi podatki postavila trditve o dum-dum bombah. — Poljak se je izdajal za abesinskega zastopnika.

LONDON, Anglija, 18. maja. — Angleški vnanji minister Anthony Eden je opustil tradicijo, ter je zastopnika tuje države v poslanski zbornici dolžil, da je razširjal napačna poročila.

Eden je zatrjeval, da je italijanski vojaški atašej pomagal ponarejati dokaze, da angleške trditve zalagajo abesinsko vojsko z nepostavno municijo. Kot pravi Eden, so italijanski časopisi nedavno pisali, da so angleške trditve pošiljale v Abesinijo dum-dum bombe.

Italijani so svoje trditve naslanjali na podatke "notorične" raznašalca napačnih informacij in ponarejenih listin — kot je rekel Eden — ki se je ob različnem času imenoval polkovnik Pedro Lopez, ali pa si je tudi dajal še druga imena.

Lopez je rodom Poljak, pa angleški državljani, ki pa je pred dvema tednoma pobegnil, ker je opazil, da ga oblasti opazujejo.

S ponarejenimi listinami se je Lopez predstavljaval kot zastopnik abesinske vlade ter je hotel od neke trditve v Birminghamu naročiti dum-dum patrone. Trditva pa je naročilo odklonila, dala pa mu je škaltja vzorec s pripombo, da so izstrelki za velike živali. Vzorec je bilo dodano pismo, ki pravi, da so bili izdelani v Angliji.

Eden je rekel, da je bil Lopez v stalni zvezi z italijanskim poslaništvom in še posebej z italijanskim vojaškim atašejem. Eden je tudi rekel, da je Lopez prvi teden v marcu postal oblastim sumljiv in da je Eden sam italijanskega poslanika Dino Grandija prijateljsko ustmeno posvaril.

Eden je povedal Dino Grandiju, da zaposljevanje tako dvomljivega značaja kot je Lopez more škoditi dobrim odnosom med Italijo in Anglijo. Grandi pa je Edenu odgovoril, da mu o Lopezu ni ničesar znanega in da bo zadevo preiskal.

Navzlic Grandijevemu zankanju je italijansko časopisje še vedno prinašalo poročila, da Anglija zalaga Abesinijo z dum-dum kroglicami. Ta obdolžba je celo vključena v poročila italijanske vlade na Ligo narodov.

Eden je rekel, da je celo zadevo pojasnil in objavil, da je ohranil dobro ime angleške industrije in angleške vlade, ki je strogo nadzorovala pošiljanje

STARHEMBERG V RIMU NI IMEL SREČE

Mussolini mu je svetoval, da se zadrži mirno. — Naj nikar ne izzove meščanske vojne.

RIM, Italija, 19. maja. — Dobro poučeni krogi zatrjujejo, da je imel Mussolini razgovor z načelnikom heimwehra knezom Starhembergom in da mu je svetoval, da se pelje domov in se zadrži mirno.

Il duce mu je nujno prigovarjal, da naj ne nasprotuje vnanji politiki kanclerja dr. Schuschniggga in da naj nikar ne skuša v Avstriji povzročiti kakih nemirov ali pa celo državljanske vojne.

Ta Mussolinijev nasvet je v popolnem skladu z brzojavko, katero je Mussolini pred dnevi poslal dr. Schuschnigggu. V brzojavki je Mussolini dr. Schuschnigggu čestital k novi vladi in je izrazil upanje, da bo imela njegova vlada uspeh.

DUNAJ, Avstrija, 19. maja. — Avstrijska vlada je za Dunaj določila nad 7000 policistov. Obenem pa je vlada tudi pričela pošiljati heimwehrovce na deželo.

Da nova vlada pokaže svojo moč, je po cestah na Štajerskem ropotalo 16 lahkih tankov.

ŠPANSKI PRINC PRI AVTOMOBILSKI TVRDKI

Bivši španski prestolonaslednik, sedaj grof Cavandoga, je pri avtomobilski trditvi British Motors, Ltd. sprejel službo. Nikdo pa ne ve, kaj bo delal in kdaj bo delo nastopil. Sedaj je grof še preslab, da bi pričel delati.

Grof Cavandoga ima podoben bolezen, da mu koža pogosto krvavi. Nedavno je na Kubi nevarno zbolel in so mu morali 20-krat vbrizgati kri. Svoji ženi na ljubo, ki je hči kubanskega veletrgovca, se je odpovedal španskemu prestolu. Toda ženo je pustil na Kubi, vendar pa zatrjuje, da med njima ni nikakega nesoglasja.

Grof Cavandoga dobiva od svojega očeta, bivšega španskega kralja Alfonza \$40,000 na leto in pač ne bo navezan na svoj zaslužek. Delal bo več iz dolgočasia.

nje orožja in municije v Abesinijo.

Eden ni povedal, ako bo Anglija še podvzela kake korake proti italijanskemu atašejju, iz njegovih besed pa je razvidno, da smatra angleška vlada zadevo za končano, ako italijanski poslanik ne bo izrabljaj svojih diplomatskih predprijav.

PAROBRODNE DRUŽBE SO ZMAGALE

Okrajno sodišče razsodilo proti družbam. — Zvezno sodišče je ovrгла razsodbo.

WASHINGTON, D. C., 19. maja. — Zvezno najvišje sodišče je razsodilo v prilog Hamburg - America in Francoske parobrodne družbe.

Gre za mornarje, ki so pobegnili s parnikov in za katere je delavski department odredil deportacijo. Parobrodna družba bi morala za vsakega pobeglega mornarja plačati \$1000 kazni. Parobrodni družbi ste kazni tudi plačali, toda ste tožili za povrnitev plačanih zneskov.

Družbi ste svojo zahtevo utemeljevali s tem, da je bilo to zadevno povelje vročeno podrejenim častnikom parnikov, ne pa kapitanu ali uradu parobrodni družbi.

Okrajno sodišče v New Yorku je razsodilo proti parobrodni družbam. Najvišje sodišče pa je bilo drugačnega mnenja, ter je zadevo vrnilo okrajnem sodišču.

ŽRTVE INDUSTRIJE

ALBANY, N. Y., 19. maja. — Industrijski komisar Andrews je naznanil, da je v aprilu v državi New York pri delu izgubilo svoje življenje 111 oseb. Od teh jih pride na mesto New York 61.

ANGLEŽI NABAVLJAJO MASKE

LONDON, Anglija, 19. maja. — Angleška vlada namerava za civilno prebivalstvo nabaviti 30,000,000 mask proti strupenim plinom, da bo prebivalstvo zavarovano proti sovražnemu napadu s strupenimi plini.

To je potrdil podtajnik notranjega ministrstva Geoffrey Lloyd, ki je rekel, da bodo vse maske izdelane v Angliji.

PRIDELEK ŽITA V RUSIJI

LONDON, Anglija, 18. maja. — Kot pravi odbor za narodno gospodarstvo, je sovjetska Rusija izpodrinila Združene države v pridelovanju pšenice, ovsu in ječmena.

Združene države bodo letos vsled lanske suše pridelale polovico manj pšenice, kot leta 1934.

Ali ste že naročili Slovensko - Amerikanski Koledar za leto 1936. — Vredn. je 50 centov.

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčijo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

ZMEŠNJAVA JE USTAVNA

Zvezno najvišje sodišče je vzelo v roke ustavo in ji pripalo obisti.

Nato pa je v sodniški dvorani svečano naznanilo, da je Guffeyeva premogarska postava "jasno" in "neoporekljivo" protiustavna, četudi je vzelo modre sodnike rekordni čas 68 dni, da so dognali, kaj je "jasno" in "neoporekljivo" in četrdo trije izmed devetih sodnikov — Brandies, Stone in Cardozo — ne mislijo samo, da razsodba večine ni "jasna" in "neoporekljiva", temveč ji popolnoma nasprotujejo.

Guffeyeva postava je bila sprejeta, da odpravi zmešnjavo v premogarski industriji. Ravno tako je bila sprejeta AAA postava, da odpravi zmešnjavo v poljedelstvu in kakor je bila določena NRA, da konča zmešnjavo v trgovini v splošnem.

Sedaj gre Guffeyeva postava po isti poti, kot AAA in NRA.

V svoji razsodbi, ki nasprotuje razsodbi večine, modro pravi sodnik Cardozo:

"Trgovina je bila davljena in obtežena; njen naravni potek je bil napeljan iz ene države v drugo; bili so bankeroti in uničevanje kapitalizma in delavstva. Svoboda, katero varuje peti dodatek k ustavi, ne vključuje pravice, ki bi vzdrževala veliko zmešnjavo."

Zmešnjava je bila ustavna v treh poraznih letih Hooverjeve vlade, v letih, ko so padale banke, kot listje z dreva v pozni jeseni; ko je bilo petnajst milijonov ljudi brez zaslužka in kruha; ko je bila bankrotna trgovina in dežela.

Toda oni trenutek, ko hočeta predsednik in kongres izvesti nekaj konstruktivnega; oni trenutek, ko pričnejo Amerikanci graditi — tedaj pa poseže vmes sodišče in zapove narodu, da sme graditi samo to, kar želi sodišče.

Uničevanje se more neovirano nadaljevati. Grajenje pa zadene ob blokado devetih bogov v črnih haljah.

Ako je neustavnost Guffeyeve postave "jasna" in "neoporekljiva", zakaj je vzelo modre sodnike toliko časa, da so to iznašli?

Zakaj? Ker neustavnost Guffeyeve postave ni niti "jasna", niti "neoporekljiva".

V ameriški ustavi ni niti besede o premogu. V ustavi ni ničesar proti ureditvi trgovine v interesu naroda.

Ravno nasprotno: cela ustava je posvečena narodnemu blagostanju.

Še več: ustava daje kongresu pravico urejati meddržavno trgovino. In če ureditev premogarske industrije ni ureditev meddržavne trgovine, tedaj besede ne povedo, kar pomenijo.

Najvišje sodišče je s to odločitvijo izgubilo pri narodu spoštovanje in ugled, kajti najvišji sodniki razlagajo ustavo po svoji volji, ne pa po prepričanju in želji naroda.

In sedaj naj gledajo vsi odvetniki, sodniki in državljani ustavo in naj v njej najdejo kako določbo, ki kongresu ne bi dajala pravice, da kaj ukrene v dobrobit celega naroda.

Naj v tej pomembni in veliki listini najdejo kaj, iz česar bi se moglo sklepati, da je zmešnjava ustavna.

Vse odločitve najvišjega sodišča pa so vrgle kapital in delavstvo, industrijo in trgovino v veliko zmešnjavo.

In zmešnjava je po mnenju devetih modrih sodnikov — USTAVNA.

Viljem bi se rad vrnil v Nemčijo.

Nekateri dunajski listi poročajo iz Haaga, da se je bivši nemški cesar Viljem odpovedal položaju poglavarja hohenzolernske rodbine na korist svojega najstarejšega sina, bivšega prestolonaslednika. Ta korak je baje brez vsakega političnega pomena, ker je bivši prestolonaslednik, ki živi stalno na svojih graščinah v Nemčiji, v najboljših odnosih z nacional-socialistično vlado. Vzrok, da je Viljem prepustil svojo pozicijo rodbinskega poglavarja svojemu najstarejšemu sinu, je baje, da bi se rad vrnil v Nemčijo in da je prepričan, da mu nemška vlada ne bo delala v tem pogledu nobenih zaprek, ako ne bo več poglavar bivše cesarske rodbine in s tem tudi ne več pretendent na nemški prestol.

Iz Slovenije.

KLIC OBUPA IZ KOČEVJA

Te dni se je razvedelo v Kočevju, da bo zaradi premalin naročil ukinjeno delo v kočevskem premogovniku, ki je bil letos še prav posebno prizadet, kar se tiče dobav premoga državnim železnicam, ki so bile zmanjšane od 120 ton na 20 ton na mesec. Pozneje so se naročila povečala in dobavlja sedaj kočevski premogovnik državi 80 ton premoga na mesec.

Ker je zaradi ugodne zime potrošnja premoga silno nazadovala, je bil s te prizadet seveda tudi kočevski premogovnik. Rudarji so delali večkrat samo po 7 dni na mesec. Vsak mora priznati, da je to zaslužek s katerim naše rudarske družine nikakor ne morejo živeti. S tako zmanjšano produkcijo premoga je seveda nastalo tudi vprašanje obstoja rudnika samega. Jasno, da je vest o ustavitvi zbudila med tukajšnjim prebivalstvom upravičen strah. Zato je odšla v Beograd deputacija rudarjev, ki jih je vodil mestni župan Lovšin, da v zadnjem trenutku posreduje na merodajnih mestih glede razdelitve državnih dobav premoga.

Treba je poudariti, da gre za eksistenco rudarskih slovenskih družin. Obratovanje premogovnika v Kočevju je poleg zelo slabega gospodarskega položaja v katerem se nahaja naš kraj, neobhodno potrebno za naše delavce, važno je tudi v narodnost. pogledu. Če bo premogovnik ukinjen, bo primoran naš slovenski življenjski, ker ne bo imel zaslužka v teh narodnostno mešanih krajih, da se izseli. Vprašajmo se, ali se ni izselilo že dovolj naših slovenskih ljudi iz teh krajev. Saj je bilo v prejšnjih časih naseljeno pri kočevskem premogovniku 1400 slovenskih in hrvatskih rudarjev. Danes jih je komaj še okrog 100. Glede na nevarnost ukinjenja kočevskega premogovnika se mora slovenska javnost zavedati, da se jemlje s tem možnost življenja in zaslužka slovenskemu delavcu. Vedeti moramo, da je tu pred vsem prizadet naš slovenski človek. Zato upamo, da bodo imeli merodajni činitelji razumevanje za položaj našega človeka in da bodo izpolnili temu premogovniku vsaj toliko državnih dobav, da bo lahko še nadalje obstojal ter nudil potreben zaslužek tukajšnjemu slovenskemu rudarju.

IZNAJDBA INŽENJERJA HMELJA

Pred kratkim je izumil slov. mlad inženjer g. Milan Hmelj mešanico za tlakovanje hišnih podov, ki tvorijo žaganje in razne kemikalije. Prvi poizkusi so se obnesli nad vse zadovoljivo. V kuhinji hotela Južančiča na Zidanem mostu se napravili delavci pod, ki kaže velike prednosti pred vsemi drugimi, tako po trdoti in odpornosti, kakor tudi po možnosti čiščenja. Te vrste podi bi se obnesli nad vse dobro zlasti v novih zgradbah in šolskih stavbah.

NAVELIČAN ŽIV-LJENJA

27. aprila zjutraj se je v drvarnici hišna št. 4 v Obrtniški ulici obesil 43-letni Wuzella Florian, delavec v tovarni Kid na Jesenicah. Pokojni je vstal zjutraj okrog 5. brez da bi gospodinji, pri kateri je stanoval povedal, kam gre. Ko je gospodinja pozneje šla po opravih v drvarnico, je našla obešenca. Poklicani zdravnik je mogel ugotoviti samo smrt. Pokojni, ki je doma iz Podgorja v Avstriji in tudi tjakaj pristojen, je delal v tovarni okoli 30 let. Bil je v službi zelo marljiv.

ADERGAŠKI ROPAR SPOZNAN ZA BLAZNEGA

Mali senat v Ljubljani je na temelju mnenja psihijatrov odredil, da bo 62-letni dimnikar Lojze Pihler od Sv. Petra pri Mariboru oddan v očitvalni zavod v Lepoglavu. Psihijatri so ga spoznali za duševno bolnega, ki ni kazensko odgovoren za svoje dejanje. Razprava je bila prav kratka. Pihler je 3. januarja letos ponoči oropal lepi kip Matere božje v romanski cerkvi pri Velesovem razne zlatnine, srebrnine in drugih dragocenosti. Vrednost vseh predmetov je bila cenjena na 4000 dinarjev. Sprva tatu niso mogli izslediti. Nekaj dni pozneje je Pihler skušal spečati zlatnino v Ljubljani. Tu so ga prijeli. Ko je Pihler čul, da bo moral oditi v Lepoglavu, je ogorčen vzkliknil: "Bitte sofort Aktenrevision. Sie sind nicht kompetent. Belgrad soll mich urteilen." Mirno je odšel nato iz pisarne.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.75	Din. 100	Za \$ 9.25	Lir 100
\$ 5.25	Din. 200	\$ 18.75	Lir 200
\$ 7.75	Din. 300	\$ 28.25	Lir 300
\$ 11.75	Din. 500	\$ 42.75	Lir 500
\$ 22.50	Din. 1000	\$ 85.50	Lir 1000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 171.00	Lir 2000
		\$ 342.00	Lir 4000

KER JE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVZETNE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Na izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali tiralih dovoljujemo je boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIM DOLARJEM	
Na izplačilo \$ 5. — morate poslati	\$ 6.75
\$ 10. —	\$ 13.50
\$ 15. —	\$ 20.25
\$ 20. —	\$ 27.00
\$ 25. —	\$ 33.75
\$ 30. —	\$ 40.50
\$ 35. —	\$ 47.25
\$ 40. —	\$ 54.00

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJNO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

SPREJEMA NAROČILA ZA
VODNIKOVO DRUŽBO
IN
MOHORJEVO DRUŽBO

PLANARINA ZA VODNIKOVO DRUŽBO ZNAŠA

— \$1. —

ZA MOHORJEVO DRUŽBO PA — \$1.25 —

Knjige za leto 1937 bodo poslale iz stare domovine naročnikom po pošti

:: Knjigarna ::
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK

Dopisi.

Little Falls, N. Y.

Kot je razvidno iz tukajšnjega časopisa "Evening Times" se bode vseeno uresničila želja tukajšnjih meščanov da bode enkrat dobili nov most, kateri bode vodil čez tukajšnjo N. Y. Central železnico. Upati je, da se to delo v kratkem prične, kajti ljudi je še dosti brez dela in drugi vzrok je pa tudi; ker se prometu zelo škoduje, ker je prehod čez železniški tir skoro vsakih deset minut zaprt. Druga naša želja je, da bi se kaj kmalu začela graditi nova cesta skozi mesto, katera ne bi imela nad seboj mostov, kot jih ima dosedanja št. 5., katera vodi tu skozi. Marsikateri voznik je že občutil na lastni koži, kaj se pravi voziti po tej poti, pod tako zvanim Gulf Hill mostom. Posebno po zimi je bilo zelo dosti nesreč in se je marsikateri voz ali truck prevrnil, ko je zadel v most, ker je tako mala odprtina. Upati je, da bo governor podpisal listine ter da se takoj prične z delom. Kar se tiče drugega dela, je tukaj še dosti povoljno, samo da ne bi ti presneti ljudje vse sami obdržali, kajti plače so nesramno nizke, tako da se človek strašno težko preživi v tej neznosni draginji.

Upati je, da se jim kaj kmalu srca odtajajo, da bodo spregledali, da je navaden delavec ravno tako potreben dobrega življenja, kot so oni sami. Razvedril imamo pa še vseeno nekaj, kajti večkrat ima kako društvo ali pa kak Slov. Dom kako prireditev, na katerih se po navadi pozabi na vse preteklosti, ter se z veseljem srečajo v bodočnost. Tako so ljudje Slov. Doma Inc., sklenili na svoji seji dne 10. maja, da se zopet napravi en ples z pojedino vred in sicer na večer 29. maja, da se zopet malo razvedrimo. Plesalo se bode celo noč lahko, ker smo dobili poseben permit za omenjeni večer. Vstopnina za odrasle je 50c. za otroke do 14 let pa 25c. Igral bo tukajšnji orkester, kot tudi harmonika. Začetek ob 8. uri zvečer.

Tem potom se nujndao vabi vse Slovence in Slovenke od blizu in daleč kot tudi Petra Zgaga, da se kolikor mogoče udeležijo te pojedine. Žal ne bo nikomur, ker je v piti bode dovolj. Torej ne pozabite na večer 29. maja in do takrat pozdrav! Veliko sreče želim tudi mojemu prijatelju Petru pri njegovem obisku po naselbinah v različnih krajih Združenih držav. Do svidenja!

Frank Masle.

Naši v Ameriki

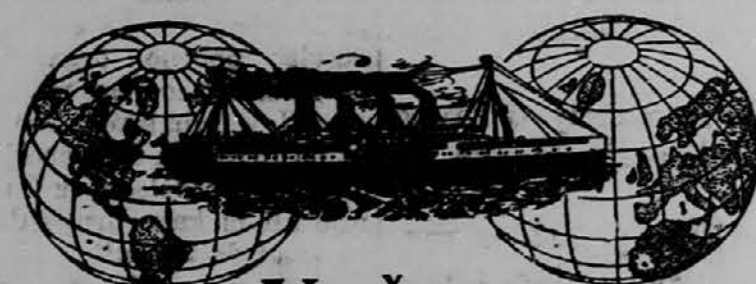
ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKAZATKO NA DOPISNICI SPOROČE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELBINE.

V Canton, O., je za srčno napako nepričakovano umrl rojak August Kampare, star 56 let in doma iz Vipavske doline. Zapušča 6 odraslih otrok.

V petek večer ob 7.30 je preminul v Cleveland, O. dobro poznani Leopold Debeve, po domače Kavsarjev Polde, star 47 let, stanujoč pri sestri Frances, omožena Mezgec.

V Aurora, Ill. Jakob Mežan, star 46 let je zadnje dni izgubil levo oko. Pri delu na ograji je zabijal sedem palecev dolg žebelj, ki je odletel in se mu zadrl v oko. Odpeljali so ga v bolnišnico, kjer so mu iztaknili razmesarjeno oko.

V Cliff Mine, Pa., sta bila v aprilu dva smrtna slučaja. 1. aprila je umrl Ferd. Pregel, 27. aprila pa John Konič. Oba zapuščata družine.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vred naše dolgotrajne skrbnosti Vam zmoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebne preskrbe, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, potni liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljam Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)

216 West 18th Street
New York, N. Y.

Peter Zgaga

S POTA VI.

Sem že slisal pritožbe, da je postala moja kolona predolgočasna.

Prijatelji, res ne morem drugače. Opisujem pač, kar sem videl, in če sem videl ali slisal samo resne stvari, jih ne morem v norčije pretvarjati.

Da bo pa kaj veselega, bom kanil v to mojo pisarnjo prešerno kapljico, ki bo marsikoga razvedrila, posebno bo pa stvar zanimala našega pevca Tonea Šublja, ki je pred leti hodil po potih, po katerih sedaj jaz krevljam.

Moji prijatelji v Pittsburgh naj mi oprostite, če bom danes skočil iz njihovega črnega mesta v vedri Cleveland. K njim sem vrnem v jutrišnji številki.

Zgodbo, ki jo objavljam, mi je zaupal moj stari prijatelj Louis J. Pire, urednik "Ameriške Domovine", o katerem bo v tej koloni prihodnje dni še marsikaj povedanega.

Bilo je v tistih časih, ko je Tone Šubelj prirejal koncerte po Ameriki in ko je mladi Frank J. Lausche začel s pravično roko deliti pravico clevelandskim meščanom.

V farmerski naselbini Genevi je začela farmarja Kumelja griziti radovednost:

— Kakšen je pa tisti fant, tisti naš sodnik? Kot otroka sem ga poznal, zdaj pa slišim, da je zrasel v velikega moža.

— I, če bi ga rad videl, ga bom pa enkrat k Tebi pripelejal, — mu pravi Lojze Pire. — Ne samo njega, — več nas bo prišlo.

In tako so se domenili, da ga obiščejo prihodnjo nedeljo.

Pa je bil vrag, da je bil sodnik Lausche baš tisto nedeljo zadržen.

Pire ni hotel originalnega Kumela razočarati, in so se domenili, da bo igral Tone Šubelj sodnikovo vlogo.

Kumelj je že slisal Šubelja peti, osebno ga pa ni poznal, ker je sedel pri koncertu v Narodnem domu precej zadaj. Dvorana je velika in se ne vidi s zadnjega sedeža dovolj jasno na oder.

— Ta je pa sodnik Lausche, — je predstavljal Pire Toneta Šublja vzradošenemu farmarju Kumelju.

— Pa je res fest fant, — si je mislil Kumelj in začel nositi jed in pijačo na mizo.

Ohajsko vino iz rodu "Cattawba" je izvršno.

Dasi ne smem, sem ga pokušil par kozarcev. Kri požene po žilah in sree razveseli.

— No, sodnik, — pravi Jaka Debeve Tonetu Šubelju, — pa kaj zapoji.

— Kaj zna sodnik Lausche tudi peti? — se začudi farmar Kumelj.

— Znam malo, — odvrne Šubelj in zapoje to in ono in še nekaj za nameček.

Kumelj je kar zijal. Zijal in poslušal.

Nak, takšnega pa še ne, da je sodnik dober Američan in dober Slovenec, da ve vse, kar vedo bukke in sree o pravici in krivici povedati, to je že slisal. Da pa zna tudi peti, tega mu pa ni še nihče omenil.

Stopi k Šublju, mu stisne roko in pravi:

— Ja, Frank, fejest fant si. Nisem mislil, da jo znaš tako zažingati. Petje imam nad vse rad. Seveda, mora biti dobro in prav zapeto. Zadnjič so me spravili v Cleveland nekega Šublja poslušat. V Slovenskem domu na Šentkleru je pel. Je pel, nič ne rečem, toda ne tako kakor Ti, Frank. Popravici Ti povem, da je Šubelj en d... k napram Tebi.

Ne vem, kaj bi dal, če bi mogel v tistem hipu videti Šubljov obraz.

(Pride še.)

OGLAŠUJTE V "GLAS NARODA"

KRATKA DNEVNA ZGODBA

MIHALJ ZOŠČENKO:

LE KOPLJITE NAPREJ

Pravijo, da znaša v Ameriki poraba papirja povprečno po petindvajset kilogramov letno na osebo. Ta je res dobra! Morebiti ga rabijo za rezance v juhi ali kaj?

Ne, Američani izdelujejo iz papirja kozarec, belečnice, krožnike. V Ameriki stoji poleg vsake pipe s pitno prekuhanjo vodo tudi kup papirnatih kozarcev. Kdor se napije, takoj neusmiljeno zažene svoj kozarec stran. To je baže jako priporočljivo zoper nalezljive bolezni. Razen tega seveda tiskajo knjige, in vsi si menda vsak dan dopisujejo drug drugemu.

Pri nas je, žal, drugače. Pri nas porabimo presneto malo papirja. Sploh, če slišimo besedo "papir" obuja prej grde kakor prijetne spomine. Domišljija nam takoj predoči različna izkaznice, račune za elektriko, pivniku slične golice za brzojavke, na kateri se razležejo vse erke, ali grozovite poštno ovitke, ki bi bili primernejši za pokrivanje kislega mleka kakor za pisanje naslovov. Zdi se nam, da se bo takoj razlegel hreščec glas poštnega uradnika, ko se bo zadril v odgovor na ponižno prošnjo: "Saj pravim, da nimamo ne ovitkov ne pisem skega papirja! Kam silite vedno naprej!"

Vrabe! A mi sanjamo, da bi bilo pri nas čim več papirja, da bi se prodajale in vsakem cestnem oglu šolske in druge knjige, da bi postalo naravnost prijetno spuščati v nabiralnike čedna pisemca. Mi bi radi videli kratko in malo narobe svet. Mi veliko pričakujemo od naših papirnic. Vse to nalaga našemu neizprosni očesu dolžnost, da se ozremo po naših virih.

Ena, dve, tri! Naše neizprosno oko je že ujelo papirnico nad mirno rečico Sjasjo. Naše obrvi se naježijo, oči švigajo bliske, in naša obledela usta nehoti šepetajo: "Glej ga vrabe!"

Sjasjka skupina tovarn ima nalogo omogočiti od zunanjih neprilic popolnoma neodvisno izdelovanje papirja. Okoli velike papirnice se stiskajo kakor piščeta zraven kolkje vsi potrebni pomožni obrati: žaga za les, mlin za cunje itd. A neka visoka živina, ki je dospela

iz Moskve v to napredno industrijsko središče, je zagledala namesto napredka blato, hribe smeti in starokopitno ročno delo. Ta visoka osebnost se je najbolj začudila, da ni imela tovarna niti lastne železniške proge. Delavci so kar natovarili samokolnice z izvarki in žlindro, pa jih s krogom lastno ročno porivali naprej. Seveda so zvrnili te samokolnice na dvorišču prav blizu. Na ta način so nastale pred poslopji gore, prave Alpe smeti.

Visoka osebnost je, kaj pa, takoj imenovala različne odbore in podobore. Slednji so soglasno sklenili, da najprej zgradijo ozkotirno progo. Naročili so železniške vozičke in to in ono.

Dobro, delo je veselo napredovalo. Pridne roke so pričele krčiti progo, da bi položile tračnice. Nenadno so se vsi zavzeli. Izpod načetega hriba smeti so se prikazale neke tračnice. Glej ga vrabe, kaj pomeni ta prazgodovinska najdba?

Vsi so se nepopisno začudili. Kopali so naprej. Oprostite, kaj pa je to? Zagledali so nove brezhibne tračnice in na tračnicah so stali vozički. Lepa reč! Kaj to pomeni? Izkazalo se je, da je pred njimi popolnoma gotova ozkotirna železnica s potrebno zalogo krasnih čednih vozičkov. Tu je izbruhnilo splošno navdušenje. Vse se je drlo: ura!

Odborniki so se prepirali, da ne bo treba razmetavati narodnega premoženja in zahtevati denarja od državne sestrane blagajne. Vse je bilo že narejeno in pripravljeno. Železnica je samo čakala na otvoritev, da bi stekel prvi vlak.

Strokovnjaki so začeli ugibati, kako je to mogoče? Najbolj čudno je bilo, da so zgradili Sjasjo tovarno pred kratkim. Njena otvoritev se je vršila v zvezi s proslavo desete obletnice oktobrske revolucije leta — piši in reci — 1928.

Rojaki v Kanadi! Seznanite se s Slovensko-Amerikanskim Koledarjem. Ze 42 let izhaja. — Gotovo je vreden 50 centov.

Kljub temu je pozabilo vodstvo, kaj je vse prevzelo.

Seveda ima ta pojav svoje vzroke. Saj vemo, da so delavci in uradniki ptice selivke, ki zletijo s trebuhom za kruhom vedno v nove kraje. Vemo tu-

ALKOHOLIZEM IN KNJIŽEVNIKI

Izredno zanimivo predavanje pod okriljem društva "Treznosti" je imel predsednik "Treznosti" R. Horvat, ki se je v uvodu predstavil kot abstinent, ki ni pil že 36 let in ki je bil pijan samo enkrat v življenju. Predavanje se ni nanašalo le na odnos naših književnikov do alkoholizma, pač pa je odkrilo mnogo zanimivega o tem odnosu; vsebovalo je izredno mnogo dokaj pestrega gradiva o alkoholizmu sploh in zlasti o oblasti alkohola.

Predavatelj pravi, da je treba alkohol pristevati med naše največje sovražnike kot zlo, ki je še morda huje ter bolj usodno za nas kakor n. pr. sankeja. Neizmerno pitje je uničilo močno rimsko cesarstvo; žganje in jetika, ki sta si čisto najboljše zaveznika, sta uničila Indijance; vodka je zelo zmanjšala odporno silo Rusov, ki so predvsem zaradi tega podlegli pred 30 leti treznim Japoncem. Nemci popijejo zelo mnogo piva in v Monakovem znaša umrljivost za kapjo 11 odstotkov vseh smrtnih primerov (pri nas 1,8 odst.) kar je pripisovati nezmernemu pitju piva. Iz podobnih primerov predavatelj sklepa, da je alkohol največji sovražnik vseh narodov. O pitju pri nas ugotavlja, da so bile razmere prejšnjega časa mnogo slabše kakor so dandanes. Pijancev je bilo mnogo več in med njimi je bilo dokaj več žganjepivecev. Alkoholizem je začel prodirati v slovenske vinorodne pokrajine zlasti za časa francoske okupacije. Gorenjci so se navadili žganjke od Francozov. Najdalje so ostali trezni Notranjci in Dolenci v okolici Vel. Lašče. Predavatelj pripisuje temu da so baš iz te pokrajine izšli naši prvi in največji kulturni delavci. Mimogrede našteva dolgo

di, da nočejo preveč sovražiti smeti. Umazana tovarna se jim zdi bolj domača. Saj razumemo, prijateljski, amapk vse skupaj je vendar nekam čudno.

Veste kaj? Le kopljite tako naprej! Kdo ve, kaj vse še boste lahko odkrili? Morebiti je pri vas pokopana v smeteh celo še najmodernejša nova papirnica?

Kako nam bi prav pršla! Dobili bi potem letno in na osebo malo več papirja. In poraba papirja je merilo splošnega kulturnega napredka. Koliko pesnikov je opevalo to zlato resnico!

vrsto naših književnikov, ki so umrli za jetiko in ne morda zaradi pijačevanja, kakor bi kdo mislil. Najpogubnejše nas je zadela ter omogočila razmah našemu alkoholizmu svobodna žganjekuha, uvedena l. 1925. Predavatelj je dokazoval, da je tudi svobodna žganjekuha eden največjih vzrokov vinogradniške krize, kajti ljudje ne pijejo več vina, ko se navadijo na žganje.

V daljšem odstavku je predavatelj karakteriziral slovenski alkoholizem, po katerem nas tuje poznajo že od daleč, za kar je navedel več primerov. Posebno značilne za naše nezmerno pitje je, da jemo malo, ter se mnogo pije tudi na tešče, dočim Francozi, ki tudi mnogo pijejo, mnogo jedo. Mnogo zanimivega gradiva je predavatelj zbral o vzrokih, ki vodijo v pijačevanje. Med tem gradivom so zbrani podatki o naših književnikih. Najbolj zanimiva je ugotovitev, da Prešeren ni bil takšen prijatelj alkohola, kakor mnogi mislijo. Predavatelj se sklicuje na izjavo F. Jelovškove, Prešernove hčere, čes da je njena mati videla v 13 letih Prešerna samo enkrat vinjenega. Tudi Cankar ni bil pijanec v pravem pomenu besede, pač pa je bil že po nekaj kozarcih vina omanjen. Njegov nagib k pijačevanju je treba pristevati med bolezenske pojave. Ni res, da bi Cankar pisal v pijanosti. Pisal je navadno zjutraj, ko je bil trezen. O nekaterih živcih naših pisateljev je predavatelj povedal, da pri delu ne pijejo ali da niti sicer ne pijejo, odnosno so bili abstinenti, ko so napisali svoja najboljša dela. Dokazoval je pravilnost svoje trditve, da je alkoholizem velika ovira umskega ter umetnostnega delovanja tudi z nekaterimi imeni klasične literature.

Pota Ljubezni

Roman

51

"Saj vas vendar nisem razžalil s svojo okritostjo, milostiva?"

"Ne, ne, samo bliskoma sem se spomnila ure, ko ste mi v zvezi z mojimi cigaretami — in mnogimi važnejšimi stvarmi — rekli ostre besede, edine, ki sem jih slišala kdaj v življenju."

"To je vendar že vse pozabljeno?" Iz njegovega glasu je donela bojazen.

Segla mu je v roko.

"Ne samo pozabljeno — nego sem se vam v duši že tisočkrat zahvaljevala zanje. Pokazale so mi pot v boljši del mojega bitja."

Poljubil jej je roko, pri tem je padla cvetka izza njenega pasu. Neopaženo je postavil noge pred njo in ko se je grofica okrenila, jo je arno pobral ter jo potisnil globoko v svojo suknjo.

Naprej je sedel v prizidek, tako da je mogel videti njen obraz in urno piščo roko.

"Ne, tako ne pojde." Začel je šteti drevesa parka, toda vedno in vedno je uhajal njegov pogled h grofici. "Poizkusim igrati klavir." Tiho je šel h klavirju ter je samo prislonil vrata. Sviral je posebno dobro Wagnerjeve skladbe, in tudi sedaj se je zatopil v motive iz "Tannhaeuserja". Začenši z Venerino arijo, je prešel v romarski zbor, temu je sledila ugodna koračnica in naposled pesem večernici, ki ga je najbolj privlačevala; ponovil jo je. Nenadno se je prestrašil, med vrati je stala grofica — zadonela je disonanca.

"Pardon — kako sem vas prestrašila! Seveda ako se človek tako poglobi, potem se lahko prestraši. Hotela sem vas samo prositi, da se osebno pobrigate za mojega konja. V pol ure sem s toaletto gotova."

"Kakor ukazujete, gospa grofica."

"Prekrasno ste igrali poprej — človek bi vas lahko zavidal."

"Igra na klavirju je moja radost in v svobodnih urah tolažnica mojega samotnega življenja."

"Mnogo ste sami — zakaj se ne oženite?"

"Pomislite, prosim, moja, po vsem mestu znana odurnost —! Z menoj bi se nobena ne upala poizkusiti."

"Oh, ta odurnost! Vsakdo pač kmalu izprevidi, da se skriva za njo najblazje sree. Mirne duše bi lahko poizkusili."

Naklonil se je molče.

Grofica se je oddaljila ter se kmalu nato vrnila v jahalni obleki; sedla sta z Dernhofom na konja. Do mestnega ozidja sta jeznila v diru, ker je Vera želela tako; potem je prosil pobočnik, da umerita tempo.

"Zakaj? Ker vzbuja to pozornost? Škoda, mudi se mi nekoliko!"

Vedel je to, kajti bila je vedno malo pred njim. Na dvorišču dvorca je skoraj brez njegove pomoči skočila s konja ter tekla urnih korakov po stopnicah navzgor v knezovo dejavnico.

Sedel je za pisalno mizo, se okrenil ter skočil pokonec, da jo pozdravi.

"Ali si ti tukaj, sree? Ali ti je dobro?"

"Srečna sem, Egon. Pozdravljen, dragec, ali imaš še dela?"

Poljubil jej je roko.

"Samo malo še, draga Vera. Delaj tačas kar hočeš, ali pa ostani tukaj in sedi k meni v gugalnik."

Odložila je klobuček, si prižgala cigareto, stopila k oknu ter je gledala doli na precej obljudeno cesto. To jo je zabavalo. Ko je popuščala cigareto do konca, je odprla vrata sosednje sobe, a odondoč se ena vrata.

Pol ure pozneje je vstal knez.

"Vera! Kje pa je?"

"Vera! Kje pa je?"

Zložil je dovršeno delo na kup ter položil zanj obtežilnik. Potem je zapazil odprta vrata in šel je za Vero.

"Vera v višnjem salonu — pojdi, pojdi, to ni nič zate, otrok. Kako si mogla — ta soba ti vzbuja spomine —"

Zakril si je z roko oči.

Stala je sredi sobe in je tiho završila njegov stavek: "Vzbujajo mi spomine na oni večer, ko si me imenoval svojo nevesto."

Potem je je potegnila troko z obraza. — "Egon, prosim te, sedi tja v oni stol, na katerem sem sedela onega večera — kot tvoja nevesta — ko si mi vročil čašo — pojdi, stori to meni na ljubo!"

Mehanski jej je sledil in pokleknila je poleg njega na tla.

"Egon, moja duša ni bolešno vznemirjena, veruj mi; kakor se je zgodilo, tako je prav. — Morda bi ne bila duševno nikdar tako popolnoma tvoja, kakor sem sedaj. Brez truda bi mi bila padla sreča in ugledno mesto v naročje; ostala bi bila pač površna, mogoče blazirana, morda celo koketna. Ljubila sem zelo svojo svobodo — kdo vé, ali bi me ne bile verige težile, ali bi bila postala tako docela eno, kakor sedaj. Moja duša se je zbudila ob tvoji bolniški postelji k novemu življenju, vse druge ničnosti so izginile pred srečo tvojega ozdravljenja — resnično, dragec, dobro je tako — nič ne toži!"

DALJE PRIDE

ANGLEŠKI AMBULANČNI ODDELEK UNIČEN PO ITALIJANSKIH LETALIH

Ko so italijanski aeroplani bombardirali Kvorum, so tudi uničili postajo angleškega Rdečega križa, ki je prihitala abesinskim ranjencem na pomoč.

"Naši Najlepši Kraji"

VSAK bi rad šel s svojo družino na obisk v staro domovino in jim razkazal lepote svoje rojstne dežele. Seveda, ta srečna prilika ni vsakemu dana, pač tukaj je prilika, da prinesete te lepote, ki je vaša dedščina, v vaš dom. Sleherni, ki je imel to knjigo v roki, je bil ginjen. Z radostjo in ponosom jo boste pokazali vašim sosedom.

Slike so v bakrotisku, tiskane na dober papir in samo na eni strani, v velikosti 5 x 7 1/2 inčev.

Ta krasna knjiga vsebuje 87 slik vas stane samo

1 \$

NAROČITE PRI:

KNJIGARNI "GLAS NARODA", 216 WEST 18th ST., NEW YORK

Vrh Triglava

Srčna stiska

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

"Sobo imam rada! Svoje stvari imam najrajši takoj pri roki. Toda predsoja je lepa. Vso ste prenovili — mala spalnica, prelepa — človek bi v njej niti hotel vstati."

"Rad slišim, ako ti je vse všeč. Doma se moraš vendar počutiti domačo. Mama je vse pohištvo pustila napraviti nalašč za tebe. In kako je vse lepo urejeno — iz svoje sobe moreš naravnost v park. Saj menda te ni strah, da si spodaj? Ali bi mogoče bila rajši zgoraj poleg naju? Sem in tja sva premišljala in sva prišla slednjič do prepričanja, da je to najbolje. Videla boš, kako lepo je poleti, ko bo vse zelenelo in cvetelo in bodo ptice peti. E, ne bodo te dolgo pustili spati. — Radoveden sem, ako se tudi letos vrnejo slavci. Tamle v grmu španskega bezga so imeli gnezdo. Sedaj pa pojdi z menoj; pokazal ti bom nekaj lepega."

"Bada, papa! Saj sedaj veste, Marta, kako hočem imeti. Vse izgotovite!"

Nato pa se obesi na očetovo roko in oba gresta najprej v konjski hlev. Gerta je vedela, da je bila očetu konjereja najljubša stvar. Konji so mu prinesli že marsikatero odlikovanje. Veselje je bilo gledati plemenite živali v čistih in lepo oskrbovanih hlevih.

Vesel jo pogleda in pravi:

"Sedaj pa ugan, katerega sem za tebe izbral?"

Gerta si ogleduje konje ter slednjič pokaže s prstom na lepo žival:

"Tega-le!"

"Imaš prav, Gerta; imaš pa dober nos! Je zelo, po hlevna živalica, ta Lola."

"O, saj to mi niti ni potrebno!"

"Pa boljše je tako."

Zelo obširno se razgovarjata o konjih in baron z velikim veseljem in zanimanjem poslušal hčer, ki je pokazala, da se dobro razume na konje. Ko gresta po hlevih in mimo gospodarskih poslopj tudi oče opazi, da ni o vsem tako nevedna, kot je mislil. In čas do kave obema kaj naglo poteče.

Brezen je bilo posestvo, ki ga je vsakdo zavidal. Gospodarsko hišo, ki je bila oddaljena od vasi kakih četrt ure, je od treh strani obdajal krasen park, čegar rob je oblikovalo Brezenko jezero. Od gospodarske hiše je vodila mimo košatih lip s peskom posuta cesta do konjskih hlevov, tako da jih je baron Winkler imel vedno pred očmi. Ostala gospodarska poslopja so stala bolj o bstrani, tako da do hiše ni prihajal nikak hrup. V hišo, ki je bila obrašena z bršljanom, so vodile široke stopnice, na čijih obeh straneh ste bili dve veliki verandi, na katerih je bilo poleti in pozimi vedno dovolj cvetlice.

Baron Winkler je bil vsled svoje prijaznosti in priprostoosti zelo priljubljen in mnogo bolj kot njegova žena, ki je bila vedno hladna in redkobesedna. Na njej je bilo takoj mogoče opaziti, da se je le po sili udala v to okolico, kamor je spadala vsled mojitve s plemičem z dežele. Za gospodinjstvo se ni brigala; vse to je prepustila večji in vestni mamseli. Tudi toliko se ni potrudila, da bi svojemu možu pokazala sploh kakozanimanja za njegovo lepo posestvo, na katerem je visel s svojim celim sreem. Največja njegova žalost je bila, da ni imel sina in naslednika. Na to tudi ni smel niti misliti, ako je hotel ostati pri svoji dobri volji in dobrem razpoloženju. Toda žena niti najmanj ni razumela njegovih skrbí — vsaka druga, kot ravno ta žena, bi bila boljša za barona Winklerja. Pa navzlic temu jo je imel zelo rad, izpolnil ji je vsako željo in jo je takorekoč nosil in arokah, da ne bi nikdar občutila nrepenenja po onem sijajnem življenju, ki ga je zapustila zaradi njega.

Zaradi njega! Moralo je pač biti tako; kajti kaj bi jo drugo moglo napotiti da je šla z njim v samoto na deželi in se poslovala od blestečega dvornega življenja, kjer je vsled svoje lepote in elegantnosti igrala prvo vlogo, razvajena in občudovana, spoštovana in odlikovana od visoke gospode in od vsakogar zavidana! Kaj je tedaj moglo kaj drugače biti kot ljubezen do njega? Baron Joachim Winkler je bil mnogo prekratkoviden, da bi videl, da v življenju njegove žene nekaj ni bilo prav — nekaj, kar ji je kradlo mir njene duše in spance dolgih noči.

Vsled svoje vzgoje, katero je vodila gospa baronica po svoje, je bila Gerta svojemu očetu in domu popolnoma odtujena. Njeno življenjsko naziranje je bilo popolnoma drugačno kot pa drugih deklet njene starosti. Bila je zelo razumna, vse je hladno in mirno presodila in premislila in je bila samozavestna in ošabna naproti vsem, ker je vse smatrala za nižje. Nič čuda, ako so njene slabe lastnosti prerastle dobre. Že od nekdaj je bila navajena na to, da je bila njena volja edino merodajna — za njo ni bilo nobene višje oblasti. Stariše si je mogla oviti okoli prstov in komu je bilo po svojem mnenju dolžna pokorščine in spoštovanja? Tako je do rastla, neizmerno razvajena in svojeglava, poleg tega še v zavesti svojega bogastva in svoje lepote, kajti bila je lepa kot mladi dan. In če ji tega njeno ogledalo ne bi povedalo, tedaj je izvedela od svojih občudovalcev, ki so ji ležali pred nogami, ki so hrepneli po njenem sreju in njeni roki. Toda do sedaj je ostala še nedosegljiva, kajti s svojo bistroumnostjo je kmalu izprevidela, da je bila njeno zlato ozadje pogosto gonilna sila snubitev — zato je vse zasmehovala, zato ni vslišala nikogar — hotela se je še veseliti svoje prostosti.

Naslednjega jutra na vse zgodaj jaha baron Winkler v vas. Mudilo se mu je, da oprostí svojo hčer pri Bergerjevih; nikakega miru ni imel.

"No, Winkler, zelo me veseli, da si enkrat prišel," ga prisrčno sprejme Berger. "Samo pridi v hišo. 'Marius' (konj) bo že dobro postrežen, za to ti jamčim. Takoj pridem."

Winkler je dobro vedel razmere. Ko Berger hlapcu še nekaj naroči, gre Winkler čez dvorišče v kuhinjo, kjer je Katarina ravno pripravljala zajtrk za posle.

(Dalje prihodnjič.)

STRAHOTNO ŽENITOVANJSKO POTOVANJE

Vancouver je največje kanadsko pristanišče v Tihem oceanu. V tem mestu se je pred kratkim poročil mladi Kanadeec Albert Almossin z 18 let staro bogato nevesto Marijo. Oba pa sta bila tako silno navdušena za letalstvo, da sta sklenila po poroki napraviti ženitovanjsko potovanje v letalu. Samo tega še nista določila, kam bi letela, da bi bilo bolj imenitno in zabavno. Dolgo časa sta študirala karte in zemljevide, dokler se nista odločila, da bo sta poletela v najbolj zapuščene kraje mrzle Aljaške na severu. Rečeno, storjeno!

Takoj po poroki sta se mlada poročena v avtomobilu odpeljala na vancouverko letališče, kamor se je v dolgi vrsti avtomobilov za njima peljala vsa svatovska družba, da bi jima pred odletom še enkrat voščila vso srečno pot. Nevesta je vsa blažena z velikim šopom cvetja stopila v letalo, katero je vodil njen mladi mož. Tako se je zgodba začela. Ni pa se tako lepo nadaljevala.

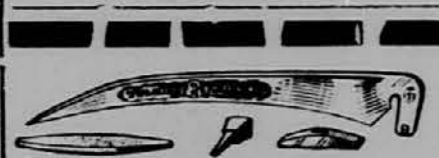
Prvi del potovanja je bil precej srečen. Imela sta lepo vreme in z naglico 150 kilometrov na uro sta se vozila proti svojemu cilju, Aljaški. Čim bliže pa sta prihajala Aljaški, tem manj prijazno je postajalo okoli njiju. Nad vsem polotokom Aljaško je divjal velik snežni vihar. Gosti oblaki so zakrivali vsak pogled na zemljo. Nista smela niti misliti na to, da bi kje pristala. Medtem pa je vihar v zraku silno premetaval letalo ter ga vrtel, kakor bi plesali sami vragi. Mladi letalec se je spustil nizko, kolikor se je pač smel. Sicer pa je silna teža leda in snega, ki se je nabral na letalu, letalo na vso moč pritiskala k tlom. Naenkrat pa je letalec od strahu skoro odrenel. Med gostimi cunjami oblakov je naenkrat pod seboj zagledal košček njegove morja. Letala sta tik nad razburkanim morjem. Naglo je okrenil krmilo, nakar se je letalo dvignilo. V tem pa ga je prišla nova groza: Motor je začel popuščati. Javno je bilo, da lahko športno letalo trajno ne bo kos razburkanim elementom.

Almossin je presodil, da obala Aljaške ne bo daleč. Zato je napel vse sile, da bi z letalom dosegel obrežje. Naenkrat pa je silen sunek vetra vrzel letalo k tlom. Letalo se je sesedlo

v morje in se začelo takoj potapljati.

V zadnjem hipu se je Almossin posrečilo, da je rešil iz valov svojo mlado ženo, in seveda tudi sebe. Opirjala sta se praznega bencinskega tanka ter se z njegovo pomočjo držala nad vodo. Tako sta z vsemi silami plavala, da bi priplavala do obrežja. Le nekaj stotin metrov sta bila od suhe zemlje. Toda več sta se morala boriti z valovi, preden se jima je posrečilo da sta prišla na suho. Bila sta pa tako utrujena in zdelana, da sta takoj kakor mrtva popadala na tla. Komaj pa sta si malo opomogla, sta v svojo veliko grozo ugotovila, da sta se rešila sicer na suho zemljo, ki pa je docela neobljubena in vsa zapuščena. Sedaj sta začela bloditi po tej mrzli in gluhi samoti ter iskala sledov človeških bivališč.

Vedno bolj se jima pojemale moči. Naenkrat pa se je mlada žena zagledala v tla in se nato nezavestna zgrudila na tla. Mož je ves prestrašen gledal, kaj neki je njegovo ženo tako pretreslo. Kmalu pa je tudi on opazil: Pred seboj je zagledal sledove človeških stopinj, ki pa so bile njujine. Cele dneve sta blodila ter sta se sedaj vrnila nazaj, odkoder sta bila odšla. Končano! Toda moža je prevzel obup. Tudi on je padel na tla ter omedlel. Ko pa sta se čez nekaj časa zopet zavedla, sta zagledala nad seboj sklonjeno bradato postavbo. Nekdo jima je iz steklenice vlival v usta ruma. Rešil ju je bradat orjak.

STAROKRAJSKE K O S E,

zbrane STONICH

kateri imajo rezila, da jim niso nobene druge par—kakor tudi motike in drugo—pošiljamo na vse kraje, poštino plačamo mi.

Kose Stonich, garantirane z rinko in ključem \$2.50
Kose, polirane, bolj ozke, samo 22 col. dolge \$1.50
Kosiča, lepa, javorov les \$2.—
Klepalno orodje, kladivo težko, par \$2.—
Brusi, bergamo, 50 centov; večji 75 centov
Motike, ročno kovane v starem kraju \$1.25
Ribežni za rupe, (dva noža) \$1.50
Nemške Brivne britve, popolnoma garantirane po \$2.75 in \$4.50
Starokrajske pile, velike za žage brusil, ena vas trpi za 20 ameriških .65

PIŠITE SAMO NA:

STEPHEN STONICH

CHISHOLM, MINN.

Poleg poučnih knjig, muzikalij, iger, pesmi itd., imamo v zalogi precej nabornih knjig, predvsem

Molitvenike

v krasni vezi, importiranih iz starega kraja.

Slovenski molitveniki:

SVETA URA

v platno vez90
v fino usnje vez150
v najfinejšo usnje vez180
v najfinejšo usnje trda vez180

SKRBI ZA DUŠO

v platno vez90
v fino usnje vez150
v najfinejšo usnje vez180

KVIŠKU SRCA

v imitirano usnje vez60
v usnje vez80
v fino usnje vez1.—
v najfinejšo usnje vez120
v najfinejšo usnje trda vez150
v bel celluloid vez120

NEBESA NAŠ DOM

v ponarejeno1.—
v najfinejšo usnje vez150
v najfinejšo usnje trda vez160

Hrvatski molitveniki:

Ujehaj starosti, fina vez1.—
Slava Bogu, a mir ljudem
fina vez150

najfinejša vez160
Zvonček nebeski, v platno80
fina vez1.—
Vienna, najfinejša vez160

Angleški molitveniki:

(ZA MLADINO)

Child's Prayerbook:
v barvaste platnice vezano30
v belo kost vezano110

Come Unto Me
v platnice vezano30
v belo kost vezano35

Key of Heaven
fino vezano35
v usnje vezano70
v najfinejšo usnje vezano120

Angleški molitveniki:

(ZA ODRASLE)

Key of Heaven
v celluloid vezano120
v celluloid najfinejša vez150
v fino usnje vezano150

Catholic Pocket Manual:
v fino usnje vezano130
Ave Maria:
v fino usnje vezano140

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Bremen-Europa

7 DNI DO JUGOSLAVIJE

BRZI VLAK OB BREMEN IN EUROPA V BREMERHAVEN ZA JAMČI UDOBNO POTOVANJE DO LJUBLJANE

Ali potujete s priljubljenimi ekspresnimi parniki:

COLUMBUS

HANSA ~ DEUTSCHLAND

HAMBURG ~ NEW YORK

Izborne železniške zveze od Cherbourga, Bremena ali Hamburga. Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali

HAMBURG - AMERICAN LINE

NORTH GERMAN LLOYD

57 BROADWAY, NEW YORK

kateri je dvignil onemoglo gospo ter jo nesel k svojim sanem ter mrmral: "Gospa, srečo ste imeli."

Ko je preteklo teden dni, odkar sta novoporočena odpotovala od doma in domači niso od njih dobili nobenega glasu, so domači končno vendarle dobili glas iz neke bolnišnice, kjer se sedaj zdravita. Našli so ju v zalivu Princes, kakih 40 morskih milj južno od Ketchicana, vsa sestradena in onemogla. Le goli slučaj ju je rešil. Obrežni čuvaj Cyane je namreč tisti dan le slučajno nadziral obalo nenavadno daleč proti jugu. Toda zakonska dva sta trdo prepričana, da to ni bil goli slučaj, ampak da ju je rešila božja roka.

MED ZA LEPOTE

Med je zelo dobra hrana, v primeri z drugimi slaščicami mnogo boljše, ker je tudi lažji in ga organizem hitreje prebavi, nego umetni sladkor. Zato je tako važen v prehrani otroka ali bolnikov, ki jim je predpisana dijeta. Posebno blagodejno vpliva med na sree in zato ga priporočajo zdravniki zlasti turistom in tekmovalcem. Razen sladkorja obsega med tudi mnogo drugih važnih sestavin, zlasti fermentov, ki pospešujejo prebavo drugih istočas zavžitih jestvin. Zato ni ču-

da, da igra med važno vlogo ne samo v prehrani zdravih, temveč tudi bolnih ljudi, rekonvalescentov, nosečih in doječih žen itd. Med so že od nekdaj rabili ne samo kot sladilo, temveč tudi kot zdravilo, saj je že stari Matthioli v svojem znamenitem herbarju omenjal med mnogimi zdravili tudi med.

Med je pa tudi kozmetični pripomoček. Ta stara izkušnja oživlja zdaj v Ameriki, kjer negujejo ženske z medom kožo. Obraz si na debelo namažejo z medem, poprej ga pa seveda dobro umijejo in obrišejo. Z medom namazani obraz je treba pet minut dobro masirati, potem pa umiti s toplo vodo, namazati s čisto kremo in zopet umiti, slednjič pa namazati s tekočino, ki se pod njenim vplivom koža skrči. Tako se pore temeljito očistijo in potem postane polt čametaša mehka. Tudi opraskana koža se baje hitro zaceli, če jo namažemo z zmesjo meda, voska in masla. Sicer se pa iz medu izdeluje tudi milo, ki je zlasti priporočljivo za nego obraza.

V letošnjem Koledarju je par lepih kratkih povesti, ki bodo zanimale ljubitelje leposlovja.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj in te plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja je leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin	Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slapnik
COLORADO: Pueblo, Peter Culig, A. Saffie Walsenburg, M. J. Bayuk	OHIO: Girard, Anton Nagode Lorain, Louis Balant, Joan Kury Youngstown, Anton Kikelj
INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič.	OREGON: Oregon City, Ore., J. Koblar
ILLINOIS: Chicago, J. Berčič, J. Lukanič Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)	PENNSYLVANIA: Broughton, Anton Ipavec Conemaugh, J. Brezovec Coverdale in okolica, M. Ropnik Export, Louis Supančič Farrel, Jerry Okorn Forest City, Math Kamin Greensburg, Frank Novak Barberton, Frank Troha Johnstown, John Polantz Krayn, Ant. Tauzelj Luzerne, Frank Bulloch Midway, John Žust Pittsburgh, J. Pogačar Steelton, A. Hren Turtle Creek, Fr. Schiffrer West Newton, Joseph Jovan
Joliet, Mary Bambich La Salle, J. Spelich Mascoutah, Frank Augustia North Chicago, Joe Zelenc	WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Skok Sheboygan, Joseph Kakei
KANSAS: Girard, Agnes Močnik Kansas City, Frank Žagar	WYOMING: Rock Springs, Louis Tauchar Diamondville, Joe Rolich
MARYLAND: Kittymiller, Fr. Vodopivec Steyer, J. Černe (Za Pennsilvanija, W. Va. in Maryland)	
MICHIGAN: Detroit, Frank Stular	
MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouže Ely, Jos. J. Peshel Eveleth, Louis Gouže Gilbert, Louis Vessel Hibbing, John Povše Virginia, Frank Hrvatic	
MONTANA: Roundup, M. M. Panlan Washoe, L. Champa	
NEBRASKA: Omaha, P. Broderick	
NEW YORK: Gowanda, Kari Strniha Little Falls, Frank Masle	

SHIPPING NEWS

Poslajte nam za cene voznih listov SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau) 216 W. 18th St., New York

stov, rezervacijo kabla in pojasnila za potovanje.

SHIPPING NEWS

Na parnikih, ki so debelo tiskani, se vrše v domovino izleti pod vodstvom izkušenega spremljevalca.

21. maja:	Aquitania v Cherbourg
23. maja:	Champlain v Havre Conte di Savoia v Genoa
26. maja:	Normandie v Havre
28. maja:	Berengaria v Cherbourg
29. maja:	Rex v Genoa Bremen v Bremen
3. junija:	Washington v Havre
5. junija:	Queen Mary v Cherbourg Europa v Bremen
6. junija:	Paris v Havre Saturnia v Trst
11. junija:	Ile de France v Havre Aquitania v Cherbourg
13. junija:	Bremen v Bremen Conte di Savoia v Genoa
16. junija:	Normandie v Havre
17. junija:	Berengaria v Cherbourg Manhattan v Havre
20. junija:	Europa v Bremen Vulcania v Trst Champlain v Havre
24. junija:	Queen Mary v Cherbourg
27. junija:	Lafayette v Havre Rex v Genoa Aquitania v Cherbourg
30. junija:	Normandie v Havre

1. julija:	Washington v Havre
2. julija:	Berengaria v Chernourg
3. julija:	Ile de France v Havre Conte di Savoia v Genoa
8. julija:	Queen Mary v Cherbourg
11. julija:	Saturnia v Trst Champlain v Havre
14. julija:	Normandie v Havre
15. julija:	Manhattan v Havre
6. julija:	Aquitania v Cherbourg Bremen v Bremen
8. julija:	Rex v Genoa
23. julija:	Europa v Bremen Ile de France v Havre Berengaria v Cherbourg
5. julija:	Vulcania v Trst
9. julija:	Queen Mary v Cherbourg Washington v Havre

"GLAS NARODA"

pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.